

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/19/2018
Identifikačné číslo spisu:	7210200416
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7210200416.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu K. J., narodeného XX. F. XXXX, bývajúceho v D., I. X, zastúpeného JUDr. Romanom Frnčom, advokátom so sídlom v Košiciach, Uralská 11, proti žalovanej NODUS, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Trieda SNP 61, IČO: 36 215 074, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Ján Tokár, so sídlom v Košiciach, Werferova 1, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 37C/6/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2017 sp. zn. 5Co/182/2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2017 sp. zn. 5Co/182/2017 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „prvoinštančný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. októbra 2016 č. k. 37C/6/2010-151 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom listom žalovanej zo dňa 16. 11. 2009 je neplatné a vo zvyšku vylúčil vec na samostatné konanie, v ktorom bude rozhodnuté aj o trovách konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že konanie žalobcu, ktoré bolo podľa žalovanej dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru, nebolo porušením pracovných povinností, a teda porušením pracovnej disciplíny. Žalobca bol u žalovanej zamestnaný ako strážnik, pričom jeho náplňou práce bol výkon strážnej služby. Žalovaná videla závažné porušenie pracovnej disciplíny žalobcom v tom, že v mesiacoch október a november 2009 opakovane nevykonával hliadkovú službu obchôdzkami v chránenom objekte ako aj na to nadväzujúce povinnosti, a to obhliadku a evidenciu motorových vozidiel a mechanizmov. Žalobca nevykonanie hliadkovej služby nepopieral, no odôvodňoval ho nepriaznivými poveternostnými podmienkami v dané dni (dážď), pričom uvedenú skutočnosť zapisoval aj do knihy výkonu strážnej služby, kde zároveň opakovane upozorňoval na skutočnosť, že pracovisko nie je vybavené plášťom do dažďa veľkosti vhodnej pre žalobcu. Prvoinštančný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalovaná si nespĺnila svoje povinnosti upravené Zákonníkom práce a zákonom č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci ako aj nariadením č. 395/2006 Z. z., keď žalobcovi neposkytla taký osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý by mu zabezpečoval účinnú ochranu pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami, účinnú

ochranu jeho zdravia a ktorý by zodpovedal jeho postave a výške, pričom mal za preukázané, že v dňoch kedy žalobca nevykonával hliadkovú službu, boli nepriaznivé poveternostné podmienky. Boli preto splnené podmienky, aby odmietol vykonať prácu ohrozujúcu jeho zdravie. Poukázal tiež na to, že žalobca nespôsobil zamestnávateľovi žiadnu materiálnu ani nemateriálnu ujmu a na zrejmú snahu žalovanej skončiť so žalobcom pracovný pomer z dôvodu narušenia vzájomných vzťahov po podaní podnetu žalobcom Krajskému riaditeľstvu PZ v Košiciach, inšpektorátu práce a Sociálnej poisťovni. Proti uvedenému rozsudku prvoinštančného súdu podala odvolanie žalovaná.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací v záhlaví označeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav, použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a aplikoval na daný skutkový stav. Vyjadril názor, že žalobca nevykonával pracovné povinnosti tak, ako mu boli uložené. V čase keď bol povinný vykonávať obchôdzky nebolo nepriaznivé počasie, ktoré by mu bránilo v ich vykonaní a aj v prípade nepriaznivého počasia bol dostatočne vybavený ochrannými pomôckami - odevom, bundou a kapucňou a poskytnutie pršiplášťa nebolo nevyhnutné, lebo za neho existovala adekvátne náhrada. Ďalej odvolací súd poukázal na to, že ak aj pršiplášť (ako žalobca tvrdí) mu bol malý, mal k dispozícii sušákový plášť a taktiež mohol použiť bundu s kapucňou, ktorá mu bola zverená. Skutočnosť, že bunda s kapucňou po 2 rokoch už tiež premokala uviedol prvýkrát žalobca vo vyjadrení k odvolaniu. Upozornil tiež na tvrdenie žalobcu zachytené v zápisnici o pojednávaní z 30. 05. 2011, z ktorého podľa odvolacieho súdu vyplýva, že ho počasie neovplyvňuje a v podstate pršiplášť ani nepotreboval. Odvolací súd uzavrel, že žalobca opakovane porušoval pracovné povinnosti, toto konanie dosahovalo intenzitu hrubého porušenia pracovnej disciplíny a preto s ním žalovaná dôvodne okamžite skončila pracovný pomer.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolaťel“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil poukazom na ust. § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), pretože súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V dovolaní namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne a nedostatočne a nelogicky odôvodnené. Okrem iného tiež poukázal na skutočnosť, že dokazovanie v konaní pred súdom prvej inštancie bolo upriamené na otázku, či pršiplášť bol nevyhnutnou ochrannou pracovnou pomôckou, preto ak odvolací súd mal za to, že pršiplášť nevyhnutným nebol a považoval za nevyhnutné zaoberať sa bližšie adekvátnosťou náhrad za pršiplášť, k tomu bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie a to na nariadenom pojednávaní. Skutkové tvrdenie odvolacieho súdu o premokavosti bundy s kapucňou je potrebné vnímať ako prípustnú novotu v odvolacom konaní, keďže dovtedajšie dokazovanie bolo zamerané iba na pršiplášť a žalobca sa bez svojej viny týmito skutočnosťami nezaoberal. Zároveň poukázal na tvrdenie žalobcu, ktoré odvolací súd vytrhol z kontextu, nesprávne vyložil a podporil ním svoje rozhodnutie. Navrhol, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie a žalovanej neprizná náhradu trov odvolacieho konania alebo zruší napadnuté rozhodnutie a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že ho považuje za nedôvodné a žiadala dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolaťel“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ C. s. p.) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných väd uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

6. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Podľa § 420 písm. f) C. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Citované ustanovenie § 420 písm. f) C. s. p. zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

9. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Táto vada spočíva v nesprávnom postupe odvolacieho súdu, ktorý na základe dôkazov vykonaných prvoinštančným súdom dospel k iným skutkovým zisteniam ako prvoinštančný súd a to bez toho, aby tieto dôkazy sám na pojednávaní nariadenom v súlade s § 384 ods. 1 C. s. p. zopakoval. V prejednávanom prípade totiž odvolací súd založil odôvodnenie svojho rozhodnutia na ním vykonanom hodnotení dôkazov spočívajúcom v prijatí záveru, že žalobca chýbajúci pršíplášť nepotreboval a ak ho aj potreboval mohol ho nahradiť šuštiakovým plášťom alebo bundou s kapucňou, ktoré mal k dispozícii. Skutkovou otázkou, či bolo možné pršíplášť nahradiť iným spôsobom sa však prvoinštančný súd v dokazovaní nezaoberal, keďže dospel k záveru, že požiadavka žalobcu na pršíplášť ako osobný ochranný pracovný prostriedok bola dôvodná. Týmto postupom odvolací súd znemožnil dovolateľovi akýmkoľvek spôsobom sa vyjadriť k tejto skutočnosti, čím bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces. Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

10. Dovolací súd za účelom efektivity ďalšieho konania poznamenáva, že za skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, z ktorého bol povinný vychádzať odvolací súd a s prihliadnutím najmä na okolnosť, že žalobca sa opakovane a preukázateľne domáhal dodania pršíplášťa žalovanou z dôvodu, že jeho absencia mu bránila v riadnom vykonávaní pracovných úloh a žalovaná mu predmetný pršíplášť v konečnom dôsledku aj dodala, nebol v danej situácii daný dôvod na vyhodnotenie konania žalobcu ako hrubého porušenia pracovnej disciplíny.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.